

Sygn. akt X GC 109/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w następującym składzie

Przewodniczący SSO Katarzyna Żymelka

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko Grupa (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowo – akcyjnej w T.

o zapłatę

1 zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 78.286,82 (siedemdziesiąt osiem tysięcy dwieście osiemdziesiąt sześć 82/100) zł z ustawowymi odsetkami od 3 listopada 2013 r.;

2 zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7.532 (siedem tysięcy pięćset trzydzieści dwa) zł tytułem kosztów procesu.

/-/ Katarzyna Żymelka

Sygn. akt X GC 109/14

UZASADNIENIE

Powódka A. C. wniosła o zasądzenie od pozwanej Grupa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowo-akcyjnej w T. kwoty 78.286,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 3 listopada 2013 r. i kosztami procesu tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane roboty związane z kompleksową zabudową toalet w klubie (...) według projektów przesłanych drogą elektroniczną oraz wynagrodzenia za pozostałe roboty, zlecone dodatkowo, tj. zabudowę ścian szkłem hartowanym 10 mm wraz z drzwiami i lustrem, wykonanie ścian szklanych ze szkła hartowanego przezroczystego na parkiecie około 17-18 m² oraz przesunięcie mocowań na ścianach.

W nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd uwzględnił roszczenie powódki w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana potwierdziła zawarcie umowy, na mocy której powódka zobowiązała się do wykonania kompleksowej zabudowy toalet w klubie (...) za wynagrodzeniem w wysokości 77.000 zł netto. Pozwana przyznała, że powódka odebrała zaliczkę w kwocie 23.000 zł netto. Pozwana potwierdziła także fakt zawarcia aneksu i rozszerzenia zakresu robót o dodatkowe prace za wynagrodzeniem w wysokości 34.000 zł netto, które zostało wypłacone zaliczkowo w dniu podpisania aneksu. Pozwana potwierdziła także, że wypłaciła powódce kolejną kwotę zaliczki w wysokości 20.000 zł netto.

Pozwana zaprzeczyła jednak, aby była zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy w kwocie 59.530 zł.

Pozwana podkreśliła, że przesłała powódce listę niewykonanych lub nienależycie wykonanych prac, wzywając do ich dokończenia, czego powódka jednak nie uczyniła.

Pozwana zaznaczyła, że nie dokonała końcowego odbioru prac, nie pozostaje zatem w zwłoce z zapłatą wynagrodzenia, gdyż jej zdaniem na mocy art. 642 k.c. wynagrodzenie jest należne dopiero z chwilą oddania dzieła.

Pozwana podkreśliła, że wielokrotnie sygnalizowała nie tylko niewykonanie poszczególnych prac, lecz także wadliwe wykonanie prac już ukończonych. Zdaniem pozwanej zgłoszone wady należało uznać za istotne.

Według pozwanej powódka w sposób rażący uchyliła się od wykonania zobowiązania wynikającego z umowy.

W toku postępowania, w piśmie procesowym z 2 lipca 2014 r., pozwana podniosła zarzut potrącenia dochodzonych pozewem wierzytelności powódki z częścią wierzytelności przysługującej jej wobec powódki z tytułu kary umownej za zwłokę w wykonywaniu zobowiązania objętego umową z dnia 27 lutego 2013 r. Wskazała, że gdyby za twierdzeniami powódki przyjąć, że wykonanie umowy nastąpiło w dniu 28 października 2013 r., to zwłoka wyniosła 214 dni.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27 lutego 2013 r. pozwana pisemnie zleciła powódce wykonanie kompleksowej zabudowy toalet w klubie (...) według projektów przesłanych drogą elektroniczną przez firmę (...). Jako materiały, z których miały być wykonane toalety wskazano szkło hartowane 10 mm, lustro 4 mm, płytę (...)czarną o strukturze „skóra pomarańczy” półmat 10 mm ścianka zewnętrzna i działowa 6 mm. Dodatkowo pozwana zleciła wykonanie drzwi szklanych przezroczystych wraz z okuciami w ilości 6 sztuk wraz z dostawą i montażem za wynagrodzeniem w kwocie 77.000 zł netto za całość. Termin realizacji dzieła wskazano do dnia 28 marca 2013 r. W zleceniu pozwana wskazała na kary umowne w wysokości 10% wartości całego zamówienia za każdy dzień zwłoki, które miały zostać zrealizowane w przypadku nieobecności przedstawiciela powódki w umówionym w dniu 5 marca 2013 r. terminie. Strony ustaliły, że kary umowne obowiązują przy założeniu, że 5 marca 2013 r. zostaną ustalone wymiary elementów potrzebnych do realizacji zamówienia. Ustalone wymiary miały zostać potwierdzone pisemnie przez obie strony. Ponadto końcowe rozliczenie miało nastąpić po zakończonym montażu (dowód: zlecenie pozwanej – k. 13-14; zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka G. T. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:58:04-01:12:50; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

We wskazanym dniu pozwana potwierdziła, iż pobrała zaliczkę na poczet zlecenia w kwocie 23.000 zł (dowód: zlecenie pozwanej – k. 13-14).

W dniu 5 marca 2013 r. mąż powódki P. C., zgodnie z zapisem umowy, stawiał się na spotkaniu (dowód: zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

W dniu 11 marca 2013 r. strony podpisały aneks do umowy, w którym rozszerzono zakres robót o wykonanie kompleksowej zabudowy toalety (...) w klubie (...) według projektów przesłanych przez firmę (...) poprzez zabudowę ścian szkłem hartowanym 10 mm wraz z drzwiami oraz lustrem oraz wykonanie ścian szklanych ze szkła hartowanego przezroczystego na parkiecie około 17-18 m² oraz przesunięcie istniejących mocowań na ścianach według wskazań pozwanej. Za wymieniony zakres robót ustalono wynagrodzenie w wysokości 34.000 zł netto płatne gotówką w dniu podpisania aneksu. Termin realizacji przedmiotu robót ustalono do 29 marca 2013 r. Uzgodnienia dotyczące

możliwości żądania kar umownych pozostały bez zmian. Część prac dodatkowych, w szczególności drobnych, strony ustalały ustnie (dodatkowe drzwi w strefie (...), ograniczniki, odbojniki) (dowód: aneks do umowy – k. 15; zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka P. G. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:50:39-02:02:23; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

Powódka zobowiązała się także do dostarczenia szyb do samochodu. Szyby te zostały dostarczone pozwanej. Pozwana nie zgłaszała uwag co do szyb. Należność za szyby nie została uregulowana (dowód: zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

W dniach 28 lutego, 26 marca, 31 marca, 27 czerwca 2013 r. pozwana zapłaciła powódce łącznie 78.000 zł tytułem zaliczki na koszty wykonania przedmiotu umowy, a powódka rozliczyła te zaliczki wystawiając faktury zaliczkowe (dowód: faktury VAT zaliczkowe – k. 16-18 i 20; potwierdzenie odbioru gotówki – k. 83).

W dniu 12 marca 2013 r. pozwana zamówiła dodatkową ilość szkła: na ścianę, na konsolę, na stoliki (dowód: korespondencja mailowa – k. 147).

W dniu 18 i 20 marca 2013 r. pozwana otrzymała wycenę szkła (dowód: korespondencja mailowa - k. 148-153).

Wykonanie prac dodatkowych było zlecane powódce ustnie. Wynagrodzenie były ustalane ustnie, potwierdzane mailem (dowód: zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

Pozwana wyraziła zgodę, aby w dniu otwarcia lokalu były zamontowane szyby nie hartowane (dowód: zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

Powódka wykonywała prace równoległe z innymi wykonawcami (wymiana kafelek, malowanie szatni), prace te kolidowały z pracami wykonywanymi przez powódkę. B rak oświetlenia uniemożliwiał powódce założenia szkła (dowód: zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55).

Przy wykonywaniu przedmiotu umowy powódka korzystała z pomocy podwykonawców, m.in. przy wykonywaniu zabudowy łazienek, montażu szkła hartowanego i materiału (...) w toalecie (...) i w łazience oraz przy pracach poprawkowych, którzy wykonywali prace na podstawie udostępnionego projektu. Projekt nie określał rodzaju materiałów. Wszystkie materiały dostarczyła powódka. Szklęm zainstalowanym pierwotnie było szkło hartowane, które stłukło się. W jego miejsce zamontowano tymczasowo szkło (...) bezpieczne, które miało zabezpieczyć tymczasowo określone miejsce. Następnie zamontowano szkło hartowane. (...) dostarczała powódka, po zaakceptowaniu ich przez inwestora, w szczególności w zakresie rodzaju szkła (hartowane, bezpieczne klejone, zwykłe szkło na stolikach, potem hartowane). Rola powódki ograniczała się jedynie do ustalenia wymiaru szkła (dowód: zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

W trakcie wykonywania przedmiotu umowy strony prowadziły korespondencję związaną z wynagrodzeniem za wykonane prace, materiałami, ich kosztami oraz zakresem prac pozostałym do wykonania, a także usterkami do usunięcia i terminem ich usunięcia (dowód: korespondencja mailowa – k. 25-40, 42-57, 154-156).

Prace powódki trwały od 2 marca 2013 r. do 31 marca 2013 r. (dowód: zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10).

Pozwana nie miała zastrzeżeń do rodzaju materiałów (dowód: zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

W dniu 31 marca 2013 r. (Niedziela Wielkanocna) powódka opuściła remontowany lokal. W tym samym dniu odbyła się impreza w klubie, podczas której nie otwarto jedynie jednej toalety (...). Z pozostałych toalet można było korzystać (dowód: zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

Toaleta (...) nie została otwarta z uwagi na brak dodatkowych drzwi, których zamontowanie stanowiło prace dodatkową, nie objętą pisemną umową. W toalecie nie było ponadto białej armatury, której montaż nie obciążał powódki (dowód: zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10;

Wykonane przez powódkę prace dotknięte były usterkami (ruszająca się szyba na ścianie, nieodpowiednie materiały użyte do wykonania kabin, szczeliny w kabinach, różnica w poziomach płyt, przewiercenia płyt obniżające estetykę, niezabezpieczone, nieoprawione lustro, brak silikonów, wstawienie niehartowanej szyby w toaletach powodujące pęknięcie jednej z nich, brak samozamykaczy, niewyglądzone kątowniki, pomalowanie listew czarnym sprayem, nieestetyczne wykonanie szyb, brak odbojników, źle zamontowane szkło nad umywalkami, wykonanie szafek z niewłaściwej płyty (...), frez na płytach (...) wykonany szlifierką, brak ponownego pomalowania szkła na stolikach, wystające śruby, brak wszystkich wkrętów, plastikowe zawiasy, brak odbojników, drzwi ciężko chodziły), które jedynie zaburzały estetykę. Usterki nie uniemożliwiały korzystania z lokalu, który od 31 marca 2013 r. jest czynny. Pozwana w mailu z 4 kwietnia 2013 r. wskazała usterki prac. Usterki te powódka uznała za zasadne. Przystąpiła do ich naprawiania. Część usterek została usunięta. Powódka zamontowała odbojniki, pomalowała na czarno drzwi w biurze, zamontowała drzwi po obu stronach na strefę (...). Ponownie pozwana sporządziła zestawienia usterek w wykonanych pracach, po kilku miesiącach od otwarcia klubu, po wydaniu nakazu zapłaty. Powódka nie uczestniczyła w sporządzeniu zestawienia usterek. (dowód: zestawienia pozwanej – k. 89-96; zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka G. T. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:58:04-01:12:50; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka P. G. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:50:39-02:02:23; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52, korespondencja mailowa k. 28, zestawienie usterek k. 89-96).

Prace powódka nie wykonała estetycznie (dowód: zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04).

Bezpośrednio po wykonaniu prac nie sporządzono protokołu odbioru. Protokół odbioru prac wykonanych przez powódkę nigdy nie został sporządzony (dowód: zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39).

Po każdej imprezie w klubie pojawiały się kolejne usterki, których usunięcia domagała się pozwana. Do czerwca 2013 r. powódka je usuwała. Dwa razy powódka wymieniała urwane zawiasy (dowód: zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10).

Po pierwszym dniu, po otwarciu lokalu, zostały urwane drzwi (dowód: zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10).

W dniu 13 kwietnia 2013 r. powódka zaproponowała pozwanej usunięcie stwierdzonych i wykazanych usterek pod warunkiem zapłaty pozostałej na dzień 3 kwietnia 2013 r. kwoty w wysokości 40.500 zł, w kwotach po 6.000 zł netto. Pozostała kwota w wysokości 10.500 zł netto miała być wypłacona jednorazowo w przypadku zakończenia całości prac w dniu 3 kwietnia 2013 r. Porozumienie to nie doszło jednak do skutku (dowód: propozycja powódki – k. 41; korespondencja mailowa – k. 146).

W dniu 18 kwietnia 2013 r. pozwana wezwała powódkę do niezwłocznego zakończenia prac w terminie do 26 kwietnia 2013 r. – pod rygorem zlecenia dokończenia prac podmiotowi trzeciemu na koszt powódki (dowód: wezwanie pozwanej – k. 87; zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04).

Do końca kwietnia 2013 r. powódka, z udziałem podwykonawców poprawiała wykonane prace w toaletach, m.in. wymieniła szyby na hartowane, wykończyła łazienkę (...), dosilikonowała łączenia (...) ze ścianą szklaną, zamontowała drzwi, których nie było w projekcie. Wskazane prace dotyczyły usterek wymienionych przez pozwaną w zestawieniu. Pozostałe usterki były wynikiem uszkodzeń powodowanych przez klientów lokalu, będących pod wpływem alkoholu. Termin wykonania poprawek nie został określony. Strony nie ustaliły co się stanie, jak usterki nie zostaną usunięte. Wszystkie toalety, łącznie z toaletą (...), były sprawne, można było korzystać z umywalk, toalet, kabin, pisuarów, drzwi zamykały się. Toalety te są sprawne i można z nich korzystać również obecnie (dowód: zeznania świadka A. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 00:13:39-00:58:04; zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka P. G. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:50:39-02:02:23; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10; zeznania świadka M. B. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 03:47:10-04:30:52).

Pozwana do czerwca 2013 r., poza poprawieniem montażu zawiasów w drzwiach (wymiana na zawiasy ze stali nierdzewnej, lakierowane), uchwytów montażowych, silikonów, podklejaniu luster nie wykonywała żadnych poprawek. Konieczność wykonywania wskazanych prac przez pozwaną pojawiała się po imprezach organizowanych w klubie. Przyczyną powstania usterek była zła eksploatacja urządzeń przez klientów klubu (dowód: zeznania świadka P. G. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:50:39-

02:02:23; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10).

Zdarzało się, że dochodziło do uszkodzeń w lokalu (pęknięte, rozbite szyby, urwane gałki, klamki, urwane krany, silikon oderwany od ściany, wyrwane zamki) po imprezach w klubie (dowód: zeznania świadka K. K. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 01:12:50-01:50:39; zeznania świadka G. D. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:02:23-02:33:10; zeznania świadka W. W. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:33:10-02:49:55; zeznania świadka P. C. – protokół rozprawy z dnia 2 lipca 2014 r. – czas nagrania 02:49:55-03:47:10).

W dniu 21 czerwca 2013 r. powódka potwierdziła wykonanie 8 sztuk formatek szklanych giętych ze szkła 6 mm przezroczystych i zobowiązała się do przekazania zaliczki wykonawcy szkła w wysokości 1.000 zł. Powódka wyznaczyła termin realizacji na dwa tygodnie. Kwotę należności za całość zlecenia ustalono na 4.000 zł netto (dowód: korespondencja mailowa – k. 58-59).

W dniu 3 lipca 2013 r. brak dostępu do siedziby pozwanej uniemożliwił pracownikom powódki kontynuowanie prac związanych z usuwaniem dalszych usterek, wynikających z niewłaściwej eksploatacji urządzeń przez klientów lokalu i dokonywaniem ich poprawek (dowód: korespondencja mailowa – k. 84-86).

W dniu 28 października 2013 r. powódka obciążyła pozwaną należnościami za dostawę i montaż ścian szklanych oraz kabin WC w kwocie 136.530 zł. Po odjęciu kwot wpłaconych zaliczek w wysokości 77.000 zł powódka wykazała do zapłaty kwotę 59.530 zł (dowód: faktura VAT nr (...) – k. 19).

W tym samym dniu powódka obciążyła pozwaną należnościami za zamówienie formatek i szkła giętego w kwocie 4.920 zł. Po odjęciu kwoty wpłaconej zaliczki powódka wykazała do zapłaty kwotę 3.920 zł (dowód: faktura VAT nr (...) – k. 21).

W tym samym dniu powódka obciążyła pozwaną należnościami za wykonanie szkła lakierowanego czarnego na stoliki, zabudowę żyrandoli, lustra na zabudowę baru, podświetlenie stopni w strefie (...), mocowania ze stali nierdzewnej do szkła kreszowego w łącznej kwocie 14.836,82 zł. Ustalenie wartości należności za zabudowę żyrandoli uwzględniło udzielony rabat. Wskazane w fakturze ceny okazały się zgodne z zamieszczonymi w rozliczeniu końcowym (dowód: faktura VAT nr (...) – k. 22; korespondencja mailowa – k. 23; rozliczenie końcowe – k. 24).

W dniu 5 grudnia 2013 r. pozwana zwróciła powódce wystawione faktury VAT z uwagi na jej zdaniem niezakończone prace oraz nie przystąpienie do usuwania usterek (dowód: pismo pozwanej – k. 88).

W dniu 18 marca 2014 r. pozwana obciążyła powódkę należnością z tytułu kary umownej za niewykonanie umowy w kwocie 82.882,82 zł i wskazała termin płatności należności do dnia 4 kwietnia 2014 r. Powódka otrzymała notę w dniu 20 marca 2014 r. (dowód: nota księgową nr (...) - k. 171; potwierdzenie odbioru – k. 172).

W dniu 2 kwietnia 2014 r. powódka oświadczyła, że nie uznaje kwoty wskazanej w notcie księgowej (dowód: pismo powódki – k. 173).

W piśmie z 2 lipca 2014 r. pozwana złożyła powódce oświadczenie o potrąceniu części jej wierzytelności z tytułu kary umownej za zwłokę w wykonaniu dostawy oraz montażu materiałów budowlanych wierzytelności opiewającej na kwotę 2.921.742 zł z wierzytelnością z

umowy z dnia 27 lutego 2013 r. na kwotę 82.882,82 zł należną na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 28 października 2013 r. na kwotę 59.530 zł, faktury VAT nr (...) z dnia 28 października 2013 r. na kwotę 4.920 zł i faktury VAT nr (...) z dnia 28 października 2013 r. na kwotę 14.836,82 zł. Jednocześnie pozwana zakwestionowała fakt wykonania umowy przez powódkę, gdyż zgłoszone usterki nie zostały poprawione. Pozwana wskazała w piśmie sposób wyliczenia kary umownej (dowód: oświadczenie o potrąceniu wierzytelności – k. 174-175).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone i wskazane powyżej dokumenty i zeznania świadków, uznając zgromadzony w ten sposób materiał dowodowy za wystarczający, a przeprowadzone postępowanie dowodowe za pozwalające na wyjaśnienie i rozstrzygnięcie sprawy i nie wymagające uzupełnienia.

Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować wiarygodność treści dokumentów, nie dopatrywał się też żadnych okoliczności, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności i dlatego uwzględnił fakty z nich wynikające w całości.

Sąd uznał zeznania świadków we wskazanym powyżej zakresie za wiarygodne i przekonujące, gdyż okazały się spójne, logiczne i konsekwentne. Zeznania te znalazły poparcie w pozostałym materiale dowodowym i nie wymagały uzupełnienia.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka G. D. i W. W. w zakresie w jakiej zeznali, że prace były wykonane estetycznie, gdyż w tym zakresie nie znalazły oparcia w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków A. D., K. K. w zakresie w jakiej zeznali, że prace innych wykonawców nie wstrzymywały wykonania prac przez powódkę. Mając na uwadze zakres prac innych wykonawców (oświetlenie, wymiana kafelek, malowanie) nie można uznać, że bez ich wcześniejszego wykonania możliwe są do wykonania prace związane z remontem, którego zakres obciążył powódkę.

Sąd Również nie dał wiary zeznaniom świadka K. K. w części w jakiej zeznał, że żadne z usterek „coś się rusza”, „nie domyka”, „urwana gałka”, „szyba rozwalona” nie wynikają ze złego użytkowania. Zeznania te pozostając w sprzeczności z wcześniejszymi jego twierdzeniami, w których wskazał, że jeden z klientów, który był pijany urwał gałkę oraz z użytego sformułowania „rozwalona szyba”, które oznacza, że potrzebne było działanie aby do tego doszło. Ponadto, mając na uwadze, że klub po remoncie został otwarty 31 marca 2013 r. i przez cały okres był czynny, a także sporządzenie wykazu usterek dopiero po otrzymaniu przez pozwaną nakazu zapłaty, a zatem prawie rok po otwarciu klubu, nie sposób przyjąć, że w trakcie korzystania z pomieszczeń, w których powódka wykonywała prace, nie pojawiły się żadne nowe usterki.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka P. G. w części, której zeznał, że do dnia otwarcia klubu (...) nie zostało skończone” z prac wykonywanych przez powódkę. Gdyby istotnie tak było, to klub nie zostałby otwarty i nie funkcjonowałby do dnia dzisiejszego. Tym bardziej, że pozwana wskazywała, że sama nie dokonywała poprawy prac powódki.

Sąd pominął dowód z zeznań stron wobec zrzeczenia się przeprowadzenia tego dowodu przez pełnomocnika każdej ze stron.

Sąd zważył:

Powódka dochodziła wynagrodzenia za wykonane prace. Należność dochodzona pozwem powódka wynikała z trzech faktur VAT:

- a faktury VAT (...) na kwotę 14.836,82 zł, z której żadna część należności nie została uregulowana;
- b faktury VAT (...) na kwotę 136.530 zł, z której pozostała do zapłaty kwota 59.350 zł;
- c faktury VAT (...) na kwotę 4.920 zł, z której pozostała do zapłaty kwota 3.920 zł.

Łącznie kwoty 14.836,82 zł, 59.350 zł oraz 3.920 zł stanowiły dochodzoną należność. Kwota 59.350 zł stanowiła wynagrodzenie za roboty objęte pisemną umową (zleceniem) z 27 lutego 2013 r., natomiast pozostałe kwoty stanowiły wynagrodzenie za wykonane przez powódkę prace dodatkowe.

Pozwana przeciwko żądaniu pozwu zgłosiła szereg zarzutów.

Pozwana zarzuciła, że powódka nie zakończyła robót, nie zostały one odebrane, nie został sporządzony protokół ich odbioru a zatem nie przysługuje powódce wynagrodzenie.

Zarzut ten nie był zasadny.

Strony łączyła umowa o dzieło, na podstawie, której powódka zobowiązana była do wykonania kompleksowej zabudowy toalet w klubie (...) oraz szereg robót dodatkowych a pozwana zobowiązana była do zapłaty określonego w umowie wynagrodzenia. Za prace wykonane na podstawie umowy powódka dochodziła wynagrodzenia w kwocie 59.350 zł. Natomiast za wykonane prace dodatkowe kwoty 14.836,82 zł. Zgodnie z art. 642 § 1 k.c., w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła. Przepis ten, jak wynika z jego treści, ma charakter dyspozytywny i znajduje zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy w umowie o dzieło strony nie zawarły postanowienia dotyczącego terminu zapłaty wynagrodzenia. W umowie z 27 lutego 2013 r. strony postanowiły, że zamawiający zapłaci wynagrodzenie w wysokości 77.000 zł netto. Wskazały, że rozliczenie końcowe nastąpi po zakończonym montażu. Nie został sporządzony protokół odbioru końcowego robót. Od 31 marca 2013 r. toalety są użytkowane przez pozwaną. Stwierdzić należy, że nawet brak sporządzenia takiego protokołu nie stanowi przeszkody

do uznania, że odbiór dzieła nastąpił, jeżeli faktycznie miał on miejsce, a zatem w sytuacji, w której czynności faktyczne świadczą o tym, że do tego doszło (por. uzasadnienie wyroku z dnia 23 sierpnia 2012 r. II CSK 21/12 (LEX nr 1222148).

W okolicznościach niniejszej sprawy o oddaniu dzieła wykonanego przez powódkę i jego odebraniu przez zamawiającą (pозwaną) świadczy niewątpliwie okoliczność, że pozwana używa przedmiotowe dzieło.. Nie było bowiem kwestionowane, że zarówno kompleksowa zabudowa toalet oraz inne prace dodatkowe wykonane przez pozwaną zostały oddane do użytkowania w dniu 31 marca 2013 r., z wyjątkiem toalety (...), która jest użytkowana od końca kwietnia 2013 r.

Oznacza to zatem, że niewątpliwie dzieło wykonane przez powódkę zostało przez nią oddane zamawiającej i odbiór tego dzieła, w rozumieniu przepisów art. 642 k.c. i art. 643 k.c. nastąpił w dniu 31 marca 2013 r. Dodatkowo o niekwestionowaniu należności za wykonane prace świadczy złożone przez pozwaną oświadczenie o potrąceniu dochodzonej należności z kwotą kar umownych za zwłokę w wykonaniu prac.

Powyższe nakazywało rozważenie zasadności żądania zapłaty za wykonanie dzieła przez powódkę, które - według twierdzeń pozwanej - obarczone jest wadą istotną. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że oddanie dzieła nie powoduje wymagalności wynagrodzenia, jeżeli dzieło ma wady istotne, natomiast jeżeli dotknięte jest wadą nieistotną, jego oddanie powoduje w myśl art. 642 § 1 k.c. wymagalność wynagrodzenia wykonawcy zaś zamawiający może domagać się usunięcia wady lub obniżenia wynagrodzenia albo tylko obniżenia wynagrodzenia, jeżeli wady nieistotne nie dadzą się usunąć (por. wyrok SN z dnia 18 stycznia 2012 r. II CSK 213/11, LEX nr 1133803, wyrok SN z dnia 26 lutego 1998 r. I CKN 520/97, OSNC 1998/10/167, wyrok SN z dnia 14 lutego 2007 r., II CNP 70/06, LEX nr 255597).

Powoływany już przepis art. 643 k.c. nie nakłada na zamawiającego obowiązku odebrania dzieła, jeżeli jest ono dotknięte wadą istotną, czyniącą je niezdatną do zwykłego użytku, lub sprzeciwiającą się wyraźnie umowie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1998 r., I CKN 520/97, OSNC 1998, Nr 10, poz. 167). Jeżeli jednak pomimo istnienia wady zamawiający dzieło odbiera, ciąży na nim obowiązek zapłaty wynagrodzenia, co nie pozbawia go możliwości wykazywania, że doszło do nienależytego wykonania umowy, w związku z czym obowiązek ten wyraża się niższą kwotą, a nawet, że w ogóle nie istnieje (wyrok SN z dnia 23 sierpnia 2012 r. II CSK 21/12, LEX nr 122248). Zamawiający może zatem żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku, w tym również całkowicie uchylić się od zapłaty wynagrodzenia w razie wykazania, że koszt usunięcia wskazywanej przez niego wady jest równy lub wyższy od przysługującego powódcie wynagrodzenia. Pozwana na okoliczność tę nie powołała jednakże żadnego dowodu, w szczególności nie wskazywała wysokości kosztów prac dostosowawczych, ani nie określiła wartości prac pozbawionych wad w stosunku do obarczonych wadami.

Pozwana nie zgłosiła żadnych żądań.

Ponadto pozwana nie wykazała istnienia wady istotnej w wykonanym przez powódkę przedmiocie umowy. Zakres wad wykonanych przez powódkę prac wynikał z treści maila pozwanej z 4 kwietnia 2013 r. Nie były to wady uniemożliwiające korzystanie z wykonanych prac, obniżały one jedynie ich estetykę.

Ustawodawca nie zawarł w przepisach ustawowej definicji wady istotnej. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że wada jest istotna, jeżeli wyłącza normalne korzystanie z rzeczy zgodnie z celem zawartej umowy, jeżeli czyni dzieło niezdatnym do zwykłego użytku albo sprzeciwia się wyraźnej umowie. Ze względu na wskazany wyżej relatywny charakter wad, także ocena, czy wada jest istotna musi uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy i postanowienia konkretnej umowy o dzieło (uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 stycznia 2012 r. II CSK 213/11, LEX nr 1133803). W świetle okoliczności faktycznych rozpoznawanej sprawy, należy uznać, że wskazywane przez pozwaną wady dzieła polegające na ruszaniu się szyba na ścianie, użyciu nieodpowiednich materiałów do wykonania kabin, istnieniu szczelin w kabinach, różnicy w poziomach płyt, przewierceniu płyt obniżającym estetykę, niezabezpieczonym, nieoprawionym lustrze, braku silikonów, wstawieniu niehartowanej szyby w toaletach, braku samozamykaczy, niewygladzonych kątownikach, pomalowaniu listew czarnym sprayem, nieestetycznym wykonanie szyb, braku odbojników, zbyt wąskiej płyty (...) w toalecie męskiej za windą, wykonaniu szafek z niewłaściwej płyty (...), frezu na płytach (...) wykonanego

szlifierką, braku ponownego pomalowania szkła na stolikach, wystających śrubach, braku wszystkich wkrętów, plastikowych zawiasach, braku odbojników, ciężko chodzących drzwiach nie mogą być zakwalifikowane jako wada istotna w rozumieniu art. 637 k.c. W piśmie pozwana wskazała, że toalety nie wyglądają najlepiej, co potwierdza, że prace nie były wykonane estetycznie. Brak estetyki nie stanowi jednakże wady istotnej.

Dodatkowo należy wskazać, że pozwana, pomimo stwierdzenia wad dzieła - jak obecnie utrzymuje istotnych - i wzywając do ich usunięcia przez ich poprawę oraz pomimo nie dokonania przez powódkę – jak podaje – poprawy wad, nie odstąpiła od umowy. Nie można zatem przyjąć, by stwierdzone wady miały dla niej charakter istotny. W wyżej przytoczonym piśmie nie zawarła też zagrożenia, że w razie nie usunięcia wad odstąpi od umowy.

Pozwana zarzuciła, że powódka nie wykazała wysokości żadanego wynagrodzenia.

Strony ustaliły w umowie wynagrodzenie w kwocie 77.000 zł netto tj. 94.710 zł brutto za roboty związane z kompleksową zabudową toalet oraz w kwocie 34.000 zł netto tj. 41.820 zł brutto. za zabudowę ścian szkłem hartowanym 10 mm wraz z drzwiami i lustrem, wykonanie ścian szklanych ze szkła hartowanego przezroczystego na parkiecie około 17-18 m² oraz przesunięcie mocowań na ścianach. Pozwana zapłaciła powódce wynagrodzenie w kwocie 77.000 zł brutto (kwoty: 23.000 zł, 34.000 zł i 20.000 zł). Za prace wykonane na podstawie pisemnej umowy oraz zawartego do niej aneksu powódka wystawiła fakturę VAT (...) na kwotę 136.530 zł. Kwota ta została przez powódkę wyliczona prawidłowo, zgodnie z umową stron. Pozwana za prace objęte umową i aneksem do umowy zobowiązała się do zapłaty kwoty 111.000 zł netto (77.000 zł + 34.000 zł), czyli 136.530 zł brutto. Po odjęciu zapłaconej przez pozwaną kwoty 77.000 zł pozostała do zapłaty kwota 59.350 zł, której powódka żądała w niniejszym procesie.

Kwoty 14.836,82 zł z faktury VAT (...) powódka żądała za zlecone jej dodatkowo prace. Zostały one szczegółowo wskazane w treści faktury VAT (k. 22). Przy każdej z tych prac została podana wysokość należnego wynagrodzenia. Kwoty wynagrodzenia za wykonanie poszczególnych prac są tożsame z ich wcześniejszą wyceną, którą pozwana otrzymała w mailu z 3 kwietnia 2013 r. (k. 24). Pozwana nie twierdziła, ani też nie wykazała, że nie akceptowała wysokości wynagrodzenia za ich wykonanie. Co prawda powódka w treści maila wskazała, że udziela pozwanej rabatu na lampy (k. 24 i k. 29), jednakże ostatecznie nie uwzględniła rabatu w treści faktury VAT. Pozwana natomiast zaakceptowała wysokość wynagrodzenia z wszystkich faktur VAT nr (...) składając oświadczenie o potrącenie wynikającej z nich należności.

Ponadto powódka domagała się zasądzenia kwoty 3.920 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie 8 sztuk formatek szklanych giętych. Wysokość żądanej kwoty wynikała z wystawionej przez powódkę faktury VAT (...) na kwotę 4.920 zł, z której pozostała do zapłaty kwota 3.920 zł, bowiem pozwana uiściła zaliczkę w kwocie 1.000 zł. Szkło zostało wydane pozwanej. Pozwana nie zgłaszała zastrzeżeń co do jego jakości. Nie zapłaciła za nie ceny. Wysokość ceny wskazanej w treści faktury VAT (...) w kwocie 4.000 zł netto (4.920 zł brutto) została przez strony ustalona. Wynikała z treści maila z 21 czerwca 2013 r.

W toku procesu pozwana złożyła oświadczenie o potrąceniu wierzytelności dochodzonej w niniejszym procesie z wierzytelnością wzajemną naliczoną tytułem kary umownej za zwłokę w wykonaniu prac. Pozwana zgłosiła zarzut potrącenia. Zarzut pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 498 § 1 k.c. dopuszczalność potrącenia jest uzależniona od istnienia określonych przesłanek. Pierwszą z nich jest wzajemność wierzytelności tzn. aby potrącający (pozwana) była jednocześnie dłużnikiem oraz wierzycielem swego wierzyciela. Kolejną przesłanką jest jednorodzaowość świadczeń obu wierzytelności. Zachodzi ona wtedy, gdy przedmiotem świadczeń są np.: pieniądze. Dalszą przesłanką jest wymagalność obu wierzytelności, a ściślej wymagalność wynikających z nich roszczeń. Ostatnią przesłanką jest

zaskarżalność obu potrąconych wierzytelności. Powinny one nadawać się do dochodzenia przed sądem lub innym organem państwowym.

Powyższe przesłanki nie zostały spełnione. Pozwana nie wykazała, że przysługuje jej wierzytelność wzajemna przedstawiona do potrącenia. Pozwana nie była uprawniona do obciążenia powódki karą umowną. Zgodnie z wyczeniem pozwanej, naliczyła ona powódce karę umowną za zwłokę w zakończeniu prac wynoszącą 214 dni (tj. do dnia 28 października 2013 r.). Pozwana nie wskazała początkowego dnia, od którego przyjęła, że powódka była w zwłoce, jednakże biorąc pod uwagę ilość dni oraz końcową datę, należy uznać, że naliczyła karę umowną od dnia 30 marca 2013 r.

Pozwana niezasadnie przyjęła, że powódka była w zwłoce w wykonaniu umowy przez 214 dni, skoro odebrała prace wykonane przez powódkę poprzez rozpoczęcie ich użytkowania w dniu 31 marca 2013 r. Zatem jedynie mogłaby domagać się kary umownej za niewykonanie robót w terminie za jeden dzień. Strony ustaliły karę umowną za zwłokę (kwalifikowane opóźnienie) w wykonaniu umowy.

Wierzyciel, który dochodzi kary umownej, korzysta z domniemania winy wynikającego z normy art. 471 k.c.. Na dłużniku spoczywa zatem ciężar przeprowadzenia przeciwdowodu, co do okoliczności, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umocnionego karą umowną wynikało z okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności. Powódka wykazała, że niewykonanie w dniu 29 marca 2013 r. prac wynikało z okoliczności, za które nie ponosiła ona odpowiedzialności. Ich przyczyną było równoległe wykonywanie prac przez innych wykonawców na zlecenie pozwanej, których to prace uniemożliwiały wykonanie części robót obciążających powódkę.

Ponadto brak było podstaw do obciążenia powódki karą umowną, z uwagi na niewykazanie przez pozwaną pobrania w dniu 5 marca 2013 r. wszystkich wymiarów, co miało znaleźć potwierdzenie na piśmie. Powódka na rozprawie podała, że 5 marca 2013 r. wymiary nie zostały ustalone. Ponadto obciążenie powódki karą umowną strony uzależniły od niestawienia się przedstawiciela powódki na spotkanie w dniu 5 marca 2013 r. Mąż powódki stawił się na spotkanie 5 marca 2013 r.

Pozwanej nie przysługiwała zatem wierzytelność wzajemna przedstawiona do potrącenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 627 k.c. zasądził dochodzoną należność. O ustawowych odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach procesu, mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 6 punkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 28 września 2002r. (Dz.U. nr 163 poz. 1349 ze zm.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, zasądzając od powódki na rzecz pozwanej kwotę 7.532 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, na którą to kwotę złożyła się opłata od pozwu w wysokości 3.915 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 3.600 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

/-/ Katarzyna Żymelka